

Søknad

Søknadsnr.	2013-0100	Søknadsår	2013	Arkivsak
Støtteordning	Bolyst 2013			
Prosjektnavn	"Tid til å leve" i Rindal			

Kort beskrivelse

Rindal kommune og «rindalssamfunnet» har kultur for å drive utviklingsarbeid og har som en del av dette drevet systematisk omdømmearbeid siden 2007, noe som har gitt resultater. Vi ønsker nå å løfte utviklingsarbeidet vårt videre, slik at vi kan nå vårt ambisiøse mål om 2220 innbyggere i 2020. Hovedelementer vil være å skape nye boligtilbud, videreutvikle andre kvaliteter ved lokalsamfunnet og å venne bygda til at det må komme betydelig arbeidsinnvandring i åra framover.

Prosjektbeskrivelse

Kommunen leder arbeidet, som er planlagt å gå over en toårsperiode fra andre halvår 2013 og som skal videreføre og videreutvikle tidligere lokalt utviklingsarbeid.

Vi har delt arbeidet inn i tre deler:

1. Å skape nye boløsninger og boligtilbud for ungdom, etablerere og tilflyttere

Det er boligmangel i bygda, noe som er særlig merkbart i sentrumsområdet. Derfor ble det i perioden 2008-11 gjennomført et omfattende lokalt arbeid for å skape nye boløsninger og utløse nye boligtilbud, men det lyktes bare i beskjeden grad å engasjere private aktører til konkrete utbyggingstiltak.

Vi ønsker nå å gjennomføre en kampanje for å få flere til å leie ut boliger i ledige hus og organisere formidling av ledige boliger og småbruk.

Videre vil vi utvikle/planlegge småhusbebyggelse og kanskje leiligheter i flere sentrumsnære områder. Her gjelder det å legge til rette for at private utbyggere kan finne det interessant å bygge nye boliger, både for salg og utleie. Det er utfordrende at folk med boligbehov ikke uten videre er i stand til å betale det nybygg faktisk koster, men grenser for hva kommunen sjøl kan bære av kostnader og risiko. Noen tidligere forsøk stranda fordi det viste seg å ikke være marked for det en planla. Kanskje er det mulig å finne nye, kreative løsninger?

2. Å videreutvikle andre kvaliteter ved lokalsamfunnet, for å fremme tilflytting og bosetting

Her ønsker vi å videreutvikle tidligere omdømmearbeid i "Tid til å leve" og "5 minutter til alt", som er nærmere beskrevet under «Bakgrunn».

Elever i ungdomsskole og videregående skole er viktige målgrupper, og vi ønsker å utvikle opplegg til

bruk i skoleundervisninga. Vi vil også forsøke å nå ungdom gjennom aktiviteter knytta til ungdomsrådet og idrettslaget.

Vi ønsker å holde jevnlig treff både i bygda og i byen (Trondheim) for mulige tilbakeflyttere og ”høttrindalinger” (folk som har hytte her). Vi vil forsøke å finne fram til egne tiltak retta mot jenter fra bygda som tar høg utdanning, engasjere hyttefolket i lokalt utviklingsarbeid og arrangere den lokale Optimistkonferansen som ei fast årlig hendelse knytta til dette prosjektet.

Videre ønsker vi å aktivt rekruttere studenter og nyutdanna fagarbeidere til utplassering og seinere jobb i kommuneorganisasjonen.

Endelig vil vi finne fram til framtidige aktiviteter knytta til det store skimuseet som reises nå, og legge forholdene bedre til rette for uformelle treffsteder og serveringssteder i bygda.

Distriktsentret i Steinkjer har i ei undersøkelse nylig kartlagt effektene av langsiktig utviklingsarbeid i kommunene Rindal og Rauma. Arbeidet ble gjennomført av Trøndelag Forskning og utvikling. Der pekes det på behovet for å holde langsiktig trykk og engasjement, basert på lokale forutsetninger og ressurser.

3. Å venne bygda til at det må komme betydelig arbeidsinnvandring i åra framover

Bygda har i dag svært få innvandrere, sjøl om tallet er i ferd med å øke noe. Både alderssammensetninga med mange eldre og det stramme arbeidsmarkedet tilsier at det må komme mange flere arbeidsinnvandrere i åra framover.

Vi vil forsøke å skape positiv oppmerksomhet omkring innvandra og tilflytta arbeidskraft som allerede er her, gjennom lokalt holdnings- og integreringsarbeid. Befolkninga er nok noe avventende til innvandring, og det vil være viktig å fremme åpenhet og gode vertskapsholdninger.

Videre vil sammen med det lokale næringslivet gjennomføre konkrete tiltak for å rekruttere nye grupper til yrker der det er stort arbeidskraftbehov, både i kommuneorganisasjonen og hos private arbeidsgivere.

Det kunne være aktuelt å samarbeide med nabokommunene Surnadal og Meldal om å fremme arbeidsinnvandring, for dermed å oppnå større slagkraft. Så langt har vi ikke tatt kontakt med disse to.

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Søker / Prosjekteier	Rindal kommune	Rindalsvegen 17 6657 RINDAL	-
Kontakt-person	Sivert Dombu	c/o Rindal kommune Rindalsvegen 17 6657 RINDAL	95785911

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Prosjekt- leder	-	-	-

Mottatt offentlig støtte tidligere: Ja

Kommunen har tidligere mottatt ca 150.000 kroner til boligutvikling og ca 250.000 kroner til merkevarearbeidet «Tid til å leve» gjennom deltakelse i det regionale programmet «Blilyst».

Spesifikasjon

Bakgrunn

"Tid til å leve"

I en lokal prosess med brei deltakelse og profesjonell bistand ble det allerede i 2007 slått fast at

- Unge flytter ikke tilbake til Rindal etter endt utdanning
- Tilflyttere forblir ikke fastboende i Rindal.
- Få stillinger finnes for personer med høyere utdanning.
- Det er ingen tydelig unik posisjon for Rindal.
- Rindalssamfunnet mangler en "kultur" som inkluderer tilflyttere.

En kom fram til følgende overordnede kommunikasjonsmål:

"Gjøre Rindal kjent som en attraktiv kommune med mange muligheter".

Målsetting:

For oss Rindalinger: "Her vil jeg fortsette å bo"

For våre nye Rindalinger: "Rindal var for oss et naturlig valg"

Som hovedmålgruppe ble valgt friluftinteresserte barnefamilier. Rindal blir ofte assosiert med miljø, trygghet, natur og jobb/muligheter. Dette er verdier som barnefamilier og friluftinteresserte anser som viktige.

Det nye slagordet ble: Rindal – tid til å leve.

Det er i tida fram til i dag gjennomført en rekke tiltak med særlig vekt på markedsføring, kommunikasjon og profilering av bygda.

«5 minutter til alt»

Det er 5 minutter til alt, sier vi her i Rindal. Også mellom jobb og fritid. Rundt deg har du hyggelige sambygdingar og en natur som gir gode opplevelser for store og små året rundt. Du får rett og slett mer ut av dagen her enn mange andre steder

- Rindal har mange muligheter lett tilgjengelig
- Vi har et kompakt sentrum med mange fasiliteter

- Du slipper å stå i kø i Rindal

5 minutter unna jobben og barnehagen, skolen, butikken, bensinstasjonen, legen, tannlegen, ordføreren, banken, fotballbanen, lysløypa, idrettshallen, frisøren, fysioterapeuten, kiropraktoren, bassenget, biblioteket, museet, kafeen, fiskevannet, turløypen - og mye, mye mer.

Dette er bakgrunnen for valget av visjonen og slagordet «Rindal – tid til å leve».

I tillegg har kommunen og politikerne gjort prioriteringer i Rindal som gjør at dette er noe «alle» kjenner seg igjen i. Viktige tjenester er samla i gangavstand i sentrum, som et resultat av bevisste prioriteringer gjennom flere tiår.

Vi kan nå vise til fornya utfordringer knytta til betydelig nedgang i folketallet i 2012, etter at det gikk ganske bra i to-tre år før dette. Næringsstrukturen er fortsatt utfordrende ved at det er så få arbeidsplasser i privat tjenesteyting.

Distriktssenteret sier at en kritisk suksessfaktor i utviklingsarbeid er langsiktighet. Nå i 2013 ønsker Rindal kommune derfor å gå videre med fornya kraft. Målene står fast. Søknaden tar utgangspunkt i tenkinga bak "Tid til å leve" og viderefører et bredt lokalt omdømmearbeid, men velger samtidig ut noen elementer for søknad om finansiering fra Bolystmidlene.

For tiltak som medfører fysiske investeringer i bygninger eller lokaler, søker vi annen finansiering.

Det nasjonale Skimuseet er under bygging, ny kunstgrashall for fotball under planlegging og prosjektet KUL-TUR-STI under gradvis realisering. Disse vil alle bygge opp under «Rindal - Tid til å leve». Skimuseet vil blant annet bidra til å sette Rindal på kartet og befeste identiteten og tradisjonene for skimakerfaget og langrennssporten i bygda.

KUL-TUR-STI er et infrastrukturprosjekt for tettstedsutvikling der ulike deler av bygda bindes tettere til sentrum med gang/sykelsti. Slik blir det tryggere å ferdes mellom grendene, og flere vil kunne gå eller sykle til skolen, i stedet for å ta buss slik de gjør i dag.

Prosjekt mål

Hovedelementer nå vil være å skape nye boligtilbud, videreutvikle andre kvaliteter ved lokalsamfunnet og å venne bygda til at det må komme betydelig arbeidsinnvandring i åra framover.

Mål for boløsninger og boligtilbud

- At mange velger å leie ut deler av sin bolig, ledige hus eller småbruk
- At det finnes en lokal markedsplass for utleie
- At noen formidler ledige boliger og småbruk
- At det utvikles og etableres nye boløsninger og boligområder

Mål for andre kvaliteter ved lokalsamfunnet

- å befeste og videreutvikle Rindals gode omdømme
- å utvikle positive holdninger til bygda blant barn og unge

- å utvikle positive holdninger til bygda blant mulige tilflyttere og tilbakeflyttere
- å engasjere folk som har hytte her til aktiv handling til beste for bygda

Mål for arbeidsinnvandring

- å skape positiv oppmerksomhet omkring innvandra og tilflytta arbeidskraft
- å fremme åpenhet og gode vertskapsholdninger.
- å rekruttere nye grupper til yrker der det er stort arbeidskraftbehov
- å øke innbyggertallet i bygda

Dette samsvarer med målene for Bolystordninga - at bygda skal bli mer attraktiv å bo i og flytte til.

Forankring

«Tid til å leve» har vært godt forankra i det lokale næringslivet gjennom Rindal Næringsforum, i alle deler av kommuneorganisasjonen og i kommuneplanens samfunnsdel. Ungdom har vært engasjert gjennom det lokale ungdomsrådet, og det innledes nå et tettere samarbeid med ungdomsskolen.

Etter et «stormøte» for hele bygda ble styringsgruppa utvidet til å involvere flere grupper enn før. Mange bedrifter bruker «Tid til å leve» i sin egen profilering.

Nå ønsker vi å videreføre og forsterke relasjonene, også mot utflytta rindalinger, folk som har hytte i bygda og (arbeids)innflyttere fra innland og utland.

Prosjektorganisering

Rindal kommune er prosjekteier og leder arbeidet. En tar ikke sikte på å ansette egen prosjektleder, men derimot la ansatte i linja på plan og næring lede arbeidet og i tillegg leie inn bistand til avgrensa deloppgaver.

Den eksisterende styringsgruppa for «Tid til å leve» består av representanter for kommuneadministrasjonen, ordføreren og andre folkevalgte, Rindal Næringsforum, Brandhaugen Vel, Rindal Ungdomsråd, Rindal Idrettslag og det lokale utviklingsselskapet Trollheimen NæringsSørvis AS.

Denne gruppa får fornya oppnevning og kan suppleres med flere medlemmer.

Samarbeidspartnere

Noen samarbeidspartnere er nevnt under «organisering» fordi de er representert i styringsgruppa for «Tid til å leve»: Rindal Næringsforum, Brandhaugen Vel, Rindal Ungdomsråd, Rindal Idrettslag og den lokale bedriften Trollheimen NæringsSørvis AS.

Innenfor boligsatsinga ønsker vi å ha tett samarbeid med lokale/regionale utbyggere, med Husbanken og kanskje med lokale lag og organisasjoner for å nå boligutleiery. Ungdom vil vi nå i samarbeid med ungdomsskolen og videregående skoler i nabokommunene.

Lokale treffsteder vil vi utvikle sammen med overnattings- og serveringsbedrifter. Det er allerede et samarbeid med NTNU om fysisk tilrettelegging knytta til KUL-TUR-STI. I arbeidet med innvandring kan nabokommunene eller andre kommuner være aktuelle partnere.

Aktiviteter

1. Å skape nye boløsninger og boligtilbud for ungdom, etablerere og tilflyttere

Vi ønsker nå å gjennomføre ei kartlegging og en kampanje for å få flere til å leie ut boliger i ledige hus og organisere formidling av ledige boliger og småbruk. Dette kan utføres med innleide tjenester, og det vil være mulig å hente inspirasjon andre steder i landet der liknende tiltak er gjennomført.

Videre vil vi utvikle/planlegge småhusbebyggelse og kanskje leiligheter i de sentrumsnære områdene Trollheim, Lykkja, Autoverkstedet og Øvre Dalen. Dette kan skje ved et kommunalt initiativ, men i tett samarbeid og forståelse med lokale/regionale utbyggere for at de kan finne det interessant å bygge nye boliger, både for salg og utleie. Det er også aktuelt å ta opp igjen tidligere kontakt med Husbanken og andre for å utvikle nye, kreative boligløsninger med overkommelig pris.

Kommunen må sjøl som et ledd i dette arbeidet gjennomføre en reguleringsplanprosess for deler av sentrumsområdet.

2. Å videreutvikle andre kvaliteter ved lokalsamfunnet, for å fremme tilflytting og bosetting

Her ønsker vi å videreutvikle tidligere omdømmearbeid i "Tid til å leve" og "5 minutter til alt", som er nærmere beskrevet under «Bakgrunn».

Rindal kommune vil hvert år invitere alle tilflyttere til en sosial sammenkomst, der det blir gitt informasjon om mulighetene i Rindal, om Rindal kommune, Rindal Næringsforum og frivillige lag og foreninger. Alle som har meldt flytting via posten, vil få et velkomstbrev fra kommunen.

Kommunen vil utvikle nettsida "Tid til å leve" til å bli mer dynamisk. Sjølve produksjonen kan settes bort eksternt. Dette kan etter hvert bli et alternativ til å fortsette å gi ut bladet Magasinet, som sendes ut til alle i Rindal, "hytterindalinger", og utflytta rindalinger. Magasinet gis likevel ut som før med to utgaver i 2013. Rindal Næringsforum har ytret ønske om å fronte «Tid til å leve» og være et godt eksempel for næringslivet i Rindal. Kommunen ønsker i samarbeid med næringslivet og andre aktører å innføre en felles «Tid til å leve»-logo for profilering av både næringslivet, lag og foreninger og kommunen sjøl. Kommunens kommunikasjonsplan fra 2012 er nært knyttet til aktivitetene/målene i "Tid til å leve"-arbeidet.

Rindal skole har vist stor interesse for å gå videre med «Tid til å leve» for elevene i ungdomsskolen. Kommunen ønsker å utvikle et undervisningsopplegg for dette i løpet av 2013.. Vi vil også forsøke å nå ungdom gjennom aktiviteter knytta til videregående skole, ungdomsrådet og idrettslaget. Videre er det kanskje mulig å etablere fysiske symboler der ungdom møtes, også på nettet

Det er inngått en egen markedsførings- og samarbeidsavtale med Rindal IL om aktiv og omfattende bruk av «Tid til å leve»-logoen. Vi vil også gjerne finne fram til flere egnede ambassadører.

Vi ønsker å holde jevnlige treff både i bygda og i byen (Trondheim) for mulige tilbakeflyttere og "høttrindalinger" (folk som har hytte her). Vi vil forsøke å finne fram til egne tiltak retta mot jenter fra bygda som tar høg utdanning, engasjere hyttefolket i lokalt utviklingsarbeid og arrangere den lokale

Optimistkonferansen som ei fast årlig hendelse knytta til dette prosjektet. Tidligere år har det vært 200 – 300 deltakere.

Videre ønsker vi å aktivt rekruttere studenter og nyutdanna fagarbeidere til utplassering og seinere jobb i kommuneorganisasjonen, f.eks som lærere og innen helse og omsorg, for at de også kan etablere seg med bolig og familie i bygda.

I forbindelse med utbygginga av et stort skimuseum som pågår nå, vil vi finne fram til aktiviteter som styrker museet og bidrar til «å ta skia tilbake til Rindal».

Endelig ønsker vi å gjennomføre et arbeid for å legge forholdene bedre til rette for uformelle treffsteder og serveringssteder i bygda. Her ønsker vi å involvere eksisterende overnattings- og serveringssteder som hver for seg sliter med svakt kundegrunnlag.

3. Å venne bygda til at det må komme betydelig arbeidsinnvandring i åra framover

Sjøl om bygda i dag har svært få innvandrere, tilsier både alderssammensetninga med mange eldre og det stramme arbeidsmarkedet at det må komme mange flere arbeidsinnvandrere i åra framover.

Her ønsker kommunen «å være føre var» og starte opp lokalt holdnings- og integreringsarbeid ved bl.a. å skape positiv oppmerksomhet omkring innvandra og tilflytta arbeidskraft som allerede er her.

Andre kommuner har kommet lengre på dette området, og vi vil undersøke mulighetene for å etablere et samarbeid med nabokommunene Surnadal og Meldal om å fremme arbeidsinnvandring, for dermed å oppnå større slagkraft. Det vil også være mulig å lære av hva andre kommuner har gjort.

Videre vil sammen med det lokale næringslivet utvikle og gjennomføre konkrete tiltak for å kartlegge behov for arbeidskraft og rekruttere nye ansatte med ulik opprinnelse, både i kommuneorganisasjonen og hos private arbeidsgivere. Til deler av dette arbeidet kan det leies inn ekstern bistand.

Målgrupper

Arbeidet har mange målgrupper, som er nærmere beskrevet under «aktiviteter» foran.

- Rindalinger generelt
- Eiere av boliger og småbruk
- Utbyggere
- Folk som har hytte i bygda
- Friluftinteresserte barnefamilier
- Skoleelever i grunnskole og videregående skole
- Unge voksne og studenter
- Jenter fra bygda som tar utdanning
- Innflyttere/innvandrere
- Lokale bedrifter

Resultat

- Mer utleie av eksisterende boliger
- Økt omsetning av eksisterende boliger
- Nybygging av småhusbebyggelse og leiligheter for salg og utleie
- Rindal forsterkes som merkevare, innad og utad, med mange involvert
- Ungdom bryr seg enda mer om bygda, er stolte av bygda og ser ei framtid for seg sjøl her
- Flere utflytta rindalinger flytter tilbake
- Flere flytter hit, både fra Norge og utlandet
- Flere velger å bli værende her
- Flere av jentene fra bygda som tar utdanning, etablerer seg her
- Hyttefolket engasjerer seg i bygda og i lokalt utviklingsarbeid
- Styrket grunnlag for uformelle treffsteder og serveringssteder
- Innvandrere og tilflyttere tas imot på en enda mer positiv og inkluderende måte

Effekter

Overordna effekter for bygda dersom arbeidet lykkes, er

- Å stabilisere og helst øke folketallet, gjerne til 2200 i 2020
- Å være et levende lokalsamfunn
- Å være attraktiv som bosted for alle aldersgrupper
- Å kunne tilby et bredt tjenestetilbud
- Å utvikle seg videre og bli mer moderne i ei omskiftelig tid

Dette er djerpe mål, og motkreftene er mange og sterke. Kommunen er den fremste utviklingsaktøren i bygder som Rindal, og bare med langsiktig og vedvarende innsats kan vi ha mulighet til å bidra til ei positiv utvikling.

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

For svært mange av tiltaka er det behov for en innledende fase med videreutvikling og detaljplanlegging før de kan settes ut i livet.

Andre halvår 2013

Starte opp reguleringsplanprosess for deler av sentrumsområdet.

Lage plan for kartlegging og kampanje for å få flere til å leie ut boliger i ledige hus og organisere formidling av ledige boliger og småbruk.

Ha innledende kontakt med eksterne aktører knytta til å utvikle/planlegge småhusbebyggelse, leiligheter og nye kreative boligløsninger i sentrumsområdet.

Gi ut bladet Magasinet. Videreutvikle nettsida "Tid til å leve" og Innføre felles «Tid til å leve»-logo for profilering av både næringslivet, lag og foreninger og kommunen sjøl.

Utvikle og starte opp undervisningsopplegg om «Tid til å leve» for elevene i ungdomsskolen.

Videreutvikle samarbeidet med ungdomsrådet og Rindal IL og finne fram til flere egnede ambassadører for «Tid til å leve».

Starte arbeid med å rekruttere studenter og nyutdanna fagarbeidere til utplassering og seinere jobb i kommuneorganisasjonen.

Planlegge hvordan en kan skape positiv oppmerksomhet omkring innvandra og tilflytta arbeidskraft som allerede er her.

Innlede samarbeid med andre kommuner om tiltak for å fremme arbeidsinnvandring.

Begynne å kartlegge behov for arbeidskraft og rekruttere nye ansatte med ulik opprinnelse, både i kommuneorganisasjonen og hos private arbeidsgivere.

2014

Fullføre reguleringsplanprosess.

Gjennomføre arbeid for utleie og formidling av boliger.

Fortsette arbeidet med nye boligtilbud og boligløsninger.

Gå videre med andre tiltak som starta i 2013.

Utvikle aktiviteter knytta til videregående skole og etablere fysiske symboler der ungdom møtes, også på nettet.

Finne fram til og gjennomføre egne tiltak retta mot jenter fra bygda som tar høg utdanning.

Finne fram til et opplegg for å engasjere hyttefolket i lokalt utviklingsarbeid.

Finne fram til aktiviteter som styrker skimuseet og bidrar til «å ta skia tilbake til Rindal».

Finne fram til tiltak som kan fremme uformelle treffsteder og serveringssteder i bygda.

Første halvår 2015

Fortsette gjennomføring av alle tiltak.

Evaluere arbeidet.

Avklare hvordan prioriterte oppgaver kan videreføres etter prosjektperioden.

Hvert år

Invitere alle tilflyttere til en sosial sammenkomst.

Holde jevnlig treff både i bygda og i byen (Trondheim) for mulige tilbakeflyttere og folk som har hytte her.

Arrangere den lokale Optimistkonferansen som ei fast årlig hendelse knytta til dette prosjektet.

Kostnadsplan

Tittel	2013	2014	2015	2016	2017	SUM
Driftsutgifter	25 000	50 000	25 000			100 000
Eget arbeid med alle tiltak	80 000	120 000	50 000			250 000
Kjøp av eksterne tjenester	175 000	400 000	150 000			725 000
Møter og arrangementer	50 000	150 000	75 000			275 000
Utarbeidelse av reguleringsplan	150 000					150 000
Sum kostnad	480 000	720 000	300 000			1 500 000

Finansieringsplan

Tittel	2013	2014	2015	2016	2017	SUM
Bolystmidler	275 000	250 000	225 000			750 000
Kommunale driftsmidler	80 000	120 000	50 000			250 000
Kommunalt næringsfond	125 000	350 000	25 000			500 000
Sum finansiering	480 000	720 000	300 000			1 500 000

Geografi

1567-Rindal

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato